

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Š. K.**, zastúpenej JUDr. J. S., advokátom v K., proti žalovaným **1/ E.**, zastúpenému JUDr. O. S., advokátom v B., **2/ L.**, **3/ P.**, **D.**, zastúpenému JUDr. F. S., advokátom v H., **o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 10 C 56/2011, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 27. októbra 2011 sp.zn. 18 Co 105/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a**.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 36,98 € k rukám JUDr. O. S., advokáta v B., do 3 dní.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému 3/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 36,98 € k rukám JUDr. F. S., advokáta v H., do 3 dní.

Žalovanému 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné uznesením z 29. júna 2011, č.k. 10 C 56/2011-82 zastavil konanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. O zastavení konania rozhodol podľa § 96 O.s.p. z dôvodu, že žalobkyňa pred prvým pojednávaním zobrala žalobu späť a o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobkyne uznesením z 27. októbra 2011 sp.zn. 18 Co 105/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. Žalovanému 1/ priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške

71,82 €, ktorú ju zaviazal zaplatiť JUDr. O. S., advokátovi, a žalovanému 3/ náhradu trov odvolacieho konania vo výške 35,91 €, ktorú ju zaviazal zaplatiť JUDr. F. S., advokátovi, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podanie žalobkyne, doručené súdu prvého stupňa dňa 28. augusta 2011, ktorým oznámila, že „žiada o stiahnutie žaloby spisovej značky 10C/56/2011“ nie je možné posúdiť inak ako späťvzatie žaloby. Mal za to, že v čase tohto podania žalobkyňa jednoznačne a určito prejavila svoju vôľu, že na žalobe netrvá, že ju sťahuje. Takéto podanie, pokiaľ už došlo procesnému súdu, nie je možné vziať späť a navrátiť konanie do pôvodného stavu. Konštatoval, že každý procesný úkon je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, teda podľa toho, ako sa navonok prejavuje, pričom vnútorný rozpor medzi tým, čo účastník zamýšľa a tým, čo v skutočnosti navonok prejavil, nezabavuje procesný úkon účinkov, ktoré s týmto prejavom vôle procesné právo spája. Účinky späťvzatia žaloby nastali doručením jej podania o „stiahnutí žaloby“ okamihom, ako došli súdu prvého stupňa. Námietky žalobkyne spočívajúce v tom, že konala v omyle, v strese, tiesni, pod nátlakom žalovaného 3/, že si neuvedomovala dôsledky tohto stiahnutia žaloby, považoval odvolací súd za právne bezvýznamné. Uviedol, že nápravu je možné zjednať iba novou žalobou. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 221 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá navrhla uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. a § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jej právo na spravodlivý súdny proces a súdnu ochranu. Za takú vadu označila skutočnosť, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania v rozpore s ustanovením § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p., napriek potrebe zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Namietala, že odvolací súd si osvojil nesprávne právne posúdenie veci a nezistil riadne skutkový stav. V dovolaní poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod č. R 37/1991, podľa ktorého súd nemôže bez ďalšieho objasnenia z nejednoznačného písomného prejavu účastníka konania na strane navrhovateľa dospieť k záveru, že tu došlo podľa obsahu podania k späťvzatiu návrhu a je treba sa presvedčiť, či sú účastníkovi známe dôsledky späťvzatia návrhu, čo súdy v danej veci

neurobili. Mala za to, že svojím podaním nemienila vziať žalobu späť. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

Žalovaný 1/ navrhol dovolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť a zaviazať ju k náhrade trov dovolacieho konania vo výške 66,32 €.

Žalovaný 2/ považoval postup vo veci konajúcich súdov za správny a dovolanie žalobkyne navrhol zamietnuť.

Žalovaný 3/ považoval dovolanie žalobkyne v celom rozsahu za nedôvodné a navrhol ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné, odmietnuť a žalobkyňu zaviazať k náhrade trov dovolacieho konania vo výške 132,64 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní)

cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Žalobkyňou je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie žalobkyne preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je. Prípustnosť dovolania voči výrokom uznesenia odvolacieho súdu o trovách konania vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na dovolateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní vecí postupovali v súlade s právnymi predpismi a žalobkyni neznemožnili uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namieta porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces a práva na súdnu ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K odňatiu možnosti konať pred súdom konať a k porušeniu práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu malo podľa názoru žalobkyne dôjsť tým, že odvolací súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania v rozpore s ustanovením § 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p., napriek potrebe zopakovať alebo doplniť dokazovanie.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení po 31. decembri 2011 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak

- a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,
- b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania,
- c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd, keďže nešlo o procesné situácie uvedené v ustanoveniach § 214 ods. 1 písm. a/ - c/ O.s.p. (odvolanie nesmerovalo proti rozhodnutiu vo veci samej), na prejednanie odvolania nemusel nariadiť pojednávanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom a žalobkyni neodňal možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Nedošlo teda k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobkyni znemožnila realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Obsah dovolania svedčí o názore dovolateľky, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo aj v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka.

Pokiaľ dovolateľka v dovolaní poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod č. R 37/1991, dovolací súd uvádza, že uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádza z iného skutkového stavu, a preto ho nemožno aplikovať na prejednávajúcu vec. V tejto súvislosti je potrebné uviesť aj to, že späťvzatie žaloby je jednostranným procesným úkonom účastníka konania, ktorý v prípade, ak spĺňa podmienky právneho úkonu, je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, teda podľa toho, ako sa navonok prejavuje, pričom vnútorný rozpor medzi tým, čo účastník zamýšľal a tým, čo skutočne navonok prejavil, nezbavuje procesný úkon účinkov, ktoré s týmto prejavom vôle procesné právo spája.

K vade konania uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. by tak mohlo dôjsť len v prípade, ak by bol tento úkon účastníka konania súdom podľa svojho obsahu nesprávne posúdený, či sa však v prejednávanej veci nestalo.

K námietke žalobkyne spochybňujúcej úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či správnosť skutkových zistení treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným 1/, 2/, 3/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za jeden úkon právnej pomoci, ktorú poskytol žalovanému 1/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobkyne z 24. januára 2012 (§ 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) a žalovanému 3/ náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za jeden úkon právnej pomoci, ktorú poskytol žalovanému 3/ vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobkyne z 31. januára 2012 (§ 14 ods. 3 písm. b/

vyhlášky). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tieto úkony právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 29,35 €, čo s náhradou výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu vo výške 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 36,98 €. Žalovanému 2/ trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie a ani ich nevyčíslil.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. júla 2012

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová